

מ"ת (באר שבע) 18976-09-15 - סאלם אבו עסא (עציר) נ' מדינת ישראל

ראיות - חיסיון

var MareMakom = "מת (באר שבע) 18976-09-15 - סאלם אבו עסא (עציר) נ' מדינת ישראל, תק-מח 2015(4),
{;p.IDHidden{display:none ;" (22/12/2015)37023
בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 18976-09-15 מדינת ישראל נ' אבו עסא(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 378419/15

בפני כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד

המבקשים 1. סאלם אבו עסא (עציר) 2. גמעה אלוג' (עציר)
שניהם ע"י ב"כ עו"ד אילן הדר

נגד

המשיבה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד גיורא חזן מפמ"ד
(פלילי)

החלטה

לפני עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"). כנגד המבקשים הוגש כתב אישום בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, החזקת נכס חשוד כגנוב ושינוי סימני רכב.

על פי כתב האישום, נסעו המבקשים בכביש 40 לכיוון צפון כאשר המבקש 1 נוהג ברכב והמבקש 2 יושב לידו. בעקבות מידע מודיעיני, הציבו השוטרים שני מחסומי רשת ודוקרנים במרחק מה ביניהם. נטען שהמבקשים לא נענו להוראות השוטרים לעצור, עברו את המחסום הראשון, נגרם להם תקר בגלגל, הם המשיכו בנסיעה וכאשר הבחינו במחסום השני, ביצעו פניית פרסה וחזרו לכיוון דרום. הם הגיעו למחסום הראשון, יצאו מהרכב ונמלטו בריצה. המבקשים נלכדו זה אחר זה. ברכב נמצאו סמים מסוג חשיש בכמות של כ-63 ק"ג, מחולקים לאריזות רבות וסם מסוג הרואין במשקל של כ-1 ק"ג, ומתאמפטאמין במשקל כ-3 ק"ג. כן נמצאו ברכב פנס, משקפת צה"לית ואמצעי צה"לי לראיית לילה. נטען שהמבקשים נסעו ברכב עם לוחית רישוי מזויפת.

הוצאה תעודת חיסיון ביום 8/11/15, חתומה על ידי השר לביטחון פנים ועליה נסובה הבקשה שלפניי.

טענות המבקשים

1. טוענים המבקשים בבקשתם כי התעודה חוסה פרטים רבים, מיקום תצפיות וחומרי חקירה שטיבם לא ברור. לגבי מרבית הפרטים אף לא נמסרה פאראפרזה ולכן לא ניתן לדעת את טיבעו של החומר. נטען כי המידע חשוב ביותר להגנת המבקשים. לגבי הפאראפרזה שנמסרה על הידיעות המודיעיניות נטען, כי נמסרה פאראפרזה בודדת לגבי כולן והיא מתייחסת למבקש 2 בלבד ואילו במקום אחר נמסרה פאראפרזה שמתייחסת לשני המבקשים. בעניין זה הובהר בדיון שתקיים בלשכתי בנוכחות נציגי המשיבה, כי המדובר הוא בטעות והידיעות המודיעיניות מתייחסות למבקש 2 בלבד. עיינתי בידיעות המודיעיניות והוברר כי אכן כך פני הדברים.
2. לגבי האמצעים הטכניים המוזכרים בתעודת החיסיון טען הסנגור, כי לא התקבלו כלל חומרי האזנה וכי מרשיו זכאים לקבל חומר סוג זה, הקיים בידי המשיבה.
3. לגבי המסמכים שצוינו באותיות א' עד ה' בתעודת החיסיון טען הסנגור כי הוא לא קיבל אפילו לא תיאור כללי בדבר מהותם של המסמכים. נטען כי המדובר הוא בתעודת חיסיון יוצאת דופן מבחינת בהיקפה.
4. הסנגור ביקש מבית המשפט לעיין בכל המסמכים עליהם הוצאה התעודה, תוך מתן חשיבות מירבית לשאלה אם יש בהם כדי לסייע בידי המבקשים בהגנתם.

טענות המשיבה

5. המשיבה טענה כי אין בידה לחשוף מעבר למה שמסרה בפאראפרזה ושאר טענותיה נפרשו בפניי בדיון חסוי בלשכתי.

דיון והכרעה

6. כנדרש במקרים כדוגמת המקרה שבפניי, קיימתי דיונים חסויים ונפרדים על כל אחד מהצדדים בלשכתי, עם הסנגורים ועם ב"כ המבקשת וחוקר. בדיון עם הסנגורים, נמסרו לי פרטים לגבי אחד מקווי ההגנה העיקריים של המבקשים, תוך הסבר לקשר בין זאת לבין הצורך לקבל פרטים על חומרי החקירה החסויים. נטען שללא קבלת הפרטים האלה, אין למבקשים כל אפשרות להתגונן בקו הגנה זה. הסנגורים הפנו לחומרי חקירה מסוימים, אשר מחזקים עוד יותר את הצורך לקבל פרטים לגבי חומרי החקירה החסויים.
7. בדיון הסגור עם נציגי המבקשת הוצגו לי כל אחד ואחד מן החומרים החסויים ונמסרו הסברים מפורטים לגבי הקושי והסיכון שבחשיפתם בפני המבקשים ובאי כוחם.

8. סעיף 45 לפקודת הראיות מורה כי אין אדם חייב למסור ראיה, אם קבע עליה שר שמסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם כן מצא בית המשפט שהצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה.

9. ההלכה הנה כי בבוא בית המשפט להכריע בבקשה מסוג זו שלפניי, עליו לבחון אם חשיפת הראיה מקימה חשש לפגיעה באינטרס ציבורי חשוב. אם התשובה לכך חיובית, יש לבדוק אם יש באותה הראיה חשיבות להגנתו של הנאשם, אם יש בה פוטנציאל לתרום לזיכוי, אם יש בה כדי לעורר ספק סביר אשר תוצאתו עשויה להיות זיכוי הנאשם בדין, ואם הותרת הראיה חסויה תמנע מן הנאשם משפט הוגן. בחינה זו תיעשה לאור המחלוקות המתגלות בתיק, לרבות קו ההגנה של הנאשם. נקבע כי בעריכת האיזון כאמור, יש לבכר את זכותו של הנאשם להליך הוגן על פני האינטרס הציבורי. כאשר ראיה חסויה עלולה להביא להרשעתו של חף מפשע או להטיל ספק שיביא לזיכוי, יורה בית המשפט על חשיפת הראיה. לעניין האינטרס הציבורי נקבע, כי עניינו מתן אפשרות למשטרה לבצע את תפקידיה, לרבות בהפעלת מקורות מודיעיניים ומודיעים, נקיטת שיטות פעולה שונות, תוך עשיית שימוש באמצעים טכניים ואחרים. אין צורך לומר כי חשיפת מקורות מודיעיניים עלולה לשבש את פעולת המשטרה, שהרי אלה עלולים להירתע מלסייע בידי המשטרה, מחשש לביטחונם האישי (ראה למשל בש"פ 2489/09 **בראודה נגד מדינת ישראל**, 7.6.15, פורסם בנבו; בש"פ 781/10 **פלוני נגד מדינת ישראל**, 23.3.10, פורסם בנבו); בש"פ 1708/06 **מדינת ישראל נגד דדון**, 1.5.06, פורסם בנבו; 120/10 **פלוני נגד מדינת ישראל**, 24.2.10, פורסם בנבו).

10. על רקע ההלכות דלעיל, ובהתייחס לטענות ממוקדות שטענו בפני הסנגורים בדיון הסגור בלשכתי שעניין קו ההגנה של המשיבים, בחנתי את הראיות החוסות בצל תעודת החיסיון ובסופו של יום, באתי למסקנה כל פרט למתן כותרת לחלק מן המסמכים המצוינים באותיות א' עד ה', כפי שהציעו נציגי המשיבה, אין מקום להיעתר לבקשה ולהורות על חשיפת הראיות או פרטים לגביהן.

11. הידיעות המודיעינית שבפסקה ראשונה בתעודת החיסיון: נמסרה פאראפרזה ונמסר כי הידיעות מתייחסות למבקש 2 בלבד. מחד, חשיפת פרטים לגבי המקור עלולה, ברמה גבוהה של וודאות, לסכן את המקור ולפגוע בעבודת המשטרה. חשיפת תוכן נוסף מתוך הידיעה, עלולה גם היא לפגוע במקור. מאידך, נוכח המיוחס למבקשים בכתב האישום ובהינתן קו ההגנה שהוצג, אין בידיעות המודיעיניות כדי לתרום להגנתם של המבקשים ואין בהן כל פוטנציאל מזכה.

12. פרטים לגבי התצפית, מיקום, אנשים ואמצעים: הוצגו לי כל הפרטים לגבי התצפית. אין ספק כי מתן פרטים לגבי המיקום עלולה לפגוע במספר אינטרסים ציבוריים חשובים, וגם אין בפרטים אלה, גם נוכח נסיבות תפיסתם של המבקשים, כדי לסייע להם בהגנתם. הוא הדין, באופן ברור לטעמי, לגבי האנשים שאפשרו את התצפית מהמקום ולגבי אמצעי התצפית.

13. שיטה ואמצעים להאזנת סתר: ככל שהיו, חשיפת האמצעים כמבוקש, עלולה לפגוע בעבודת המשטרה ונדמה לי שהדבר ברור. בנוסף, בעניין זה לא נשמעה טענה ספציפית באשר לרלוונטיות להגנת המבקשים ואף אנכי אינני מוצא כי ככל שהיו האזנות סתר, יש בחשיפת שיטות הפעולה בעניין זה משום חומר בעל פוטנציאל מזכה.

14. נתוני תקשורת: המדובר הוא בשיטות פעולה של המשטרה. לגבי אחת השיטות, נתבקשו צווים אך בפועל לא נעשה בהם שימוש. על כן, הדברים אינם רלוונטיים עוד. לגבי שיטת פעולה אחרת, הרי המדובר הוא בשיטת פעולה סודית, שאינה ידועה לכלל, אשר חשיפתה עלולה למסור בידי עבריינים פרטים חשופים לגבי עבודת המשטרה וממילא לפגוע בעבודה של זו. מכל מקום, נוכח האשמות שבכתב האישום, לאור קו ההגנה שהוצג, אין בפרטים לגבי הבקשות, הצווים והתוצרים של אמצעי התקשורת, כדי לסייע בידי המבקשים בהגנתם.

15. זהות השוטרים: הובררה הסיבה לכך שלא ניתן לחשוף את פרטיהם וזהותם. יחד עם זאת, שוטרים אלה יעידו ודוחות הפעולה שלהם אינן חסויים. די בכך כדי לשמש את המבקשים בהגנתם ופרטי השוטרים אינם בעלי פוטנציאל מזכה.

16. פרטים שלא נחשפו בתוך דוח הפעולה של השוטר ניב מסטינגר: המדובר הוא בשיטת פעולה של המשטרה, שלא ידועה לכלל וחשיפתה עלולה לשמש בידי עבריינים בבואם לבצע עבירות. פרטים אלה אינם חשופים כלל וכלל למבקשים, ודי במה שנרשם בדוח הפעולה כדי לשמש את המבקשים בהגנתם.

17. לגבי המסכמים א' עד ה': מסמך א': חשיפת תוכנו עלולה לפגוע ולחשוף מקורות משטרה. אין בתוכן המסמך פוטנציאל מזכה. עוד לא ניתן למסור מהו סוג המסמך שכן הדבר עלול דווקא להביא לבלבול ההגנה; מסמך ב': בהסכמת המשיבה ניתן לומר כי המדובר הוא במפה הקשורה למקום התצפית. אין במסמך עצמו כדי לשמש את ההגנה ולסייע לה. חשיפת המסמך תחשוף את מקום התצפית (ראה עליל). מסמך ג': בהסכמת המשיבה ניתן לחשוף ולומר כי המדובר הוא בדיסק המתעד צילום מכלי טייס, בו רואים גם נתונים טכניים סודיים אשר שחשיפתם אינה חשובה כלל להגנה, ועלולה לחשוף נתונים טכניים סודיים. בנוסף, חשיפת תוכן הדיסק עולה לפגוע באינטרסים חשובים אחרים, אשר קיימת חשיבות לציבור כי לא ייחשפו, והם גם אינם נדרשים למבקשים בהגנתם. מסמך ד': בהסכמת המשיבה ניתן לומר כי המדובר הוא במזכר, אשר חשיפתו אינה בעלת פוטנציאל מזכה, זאת נוכח קו ההגנה שהוצג. חשיפת תוכן המסמך תחשוף בהכרח מקורות משטרתיים; ה': בהסכמת המשיבה ניתן לומר כי גם זהו מזכר אשר לגביו נכון כל מה שנאמר על מסמך ד'.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

הפרוטוקולים החסויים יישמרו בכספת בית המשפט.

ניתנה היום, י' טבת תשע"ו, 22 דצמבר 2015,
בהעדר הצדדים.